

Verksamhetsberättelse 2013

ALLMÄNT

Jane och Aatos Erkkos stiftelse grundades år 2002 för att stödja högklassig internationell forskning inom medicin, teknik och ekonomi. Stiftelsen har därtill som syfte att främja konst och kultur samt idrottsverksamhet, fysisk fostran och välbefinnande i enlighet med den finska nationens intressen. Stiftelsens syfte i enlighet med stiftelseurkunden är att återspegla värderingarna hos grundarna, och syftet är omfattande för att stiftelsen ska kunna svara på kraven i vår föränderliga värld.

EGENTLIG VERKSAMHET

Under verksamhetsåret har stiftelsens verksamhet fortsättningsvis utvidgats. Stiftelsen kontaktades fortsättningsvis i allt högre grad, och antalet ansökningar ökade. Utvidgningen av stiftelsens verksamhet har framför allt föranletts av stiftelsens ökade förmögenhet, som möjliggjort en mångdubbling av beviljade bidrag. Även beredningsprocessen för ansökningar och det administrativa arbetet har utvecklats och gjorts mer effektivt i och med införandet av ett elektroniskt ansökningsförfarande.

Under verksamhetsåret har stiftelsen förverkligat sitt regelmässiga ändamål genom att tilldela bidrag för 21 021 350 euro.

Information om beviljade bidrag i bilaga 1.

Statistisk information om stiftelsen i bilaga 2.

Principer som iakttas vid beslutsfattandet

Bidragmottagarna har valts enligt målen i stiftelseurkunden, och det omfattande syftet i stiftelseurkunden har beaktats vid beslut om bidragmottagare. Styrelsen har hållit fast vid praxis under tidigare år att bevilja bidrag till större projekt. Stiftelsen anlitar på eget bevåg externa rådgivare som stöd vid beslutsfattande.

Då det gäller vetenskaplig forskning har stiftelsen riktat sina bidrag till sådan forskning, med vars hjälp finländska forskare kan nå en internationell nivå och internationella positioner. Centrala kriterier vid valet av forskningsprojekt har varit projektets mål, forskarens bedrifter och yrkeskunnighet, planen för projektets förverkligande, hur realistiskt projektet är samt hur betydelsefulla resultaten är.

Målen i forskningsplanen ska ha varit tydligt definierade, men de kan ha innefattat vetenskaplig risktagning. Forskaren kan vara ung eller längre kommen på sin forskarbana, och forskarens bedrifter har bedömts i relation till detta. Den centrala faktorn är vetenskaplig produktion, sett till kvalitet och volym.

Man har förutsatt att planerna för förverkligandet av projekten är realistiska och innehåller en beskrivning av forskningsmaterialet, metoderna för insamling av information samt hanteringen och tolkningen av resultaten. Utöver detta ska materialets omfattning ha varit tillräckligt och insamlingen av materialet fungerande och realistisk även sett till tidtabellen.

Resultatens förväntade betydelse reflekterar målen med forskningen och ska relateras till risktagningen. Ett projekt med hög risk är ofta av stor betydelse då det lyckas, och även då det misslyckas leder det ofta till nya frågor.

Vid valet av kulturprojekt har kriteriet varit den internationella nivån på projektet eller framförandet. Dans och musik har fortsättningsvis varit väl representerade i de beslut som fattats, och man har strävat efter att i mån av möjlighet rikta bidragen till ungdomsverksamhet. På grund av den stora variationen inom kulturprojekt är urvalskriterierna mer flexibla.

Beredning av bidragsbeslut och rapportering om besluten

Bidrags- och stipendieansökningar behandlas kontinuerligt av stiftelsen. Beredningen av ansökningar är flexibel och ombudet har personligen träffat bidragsökande eller forskningsgruppsledare för större projekt.

I behandlingen av bidrags- och stipendieansökningar beaktas jävsfrågor. Stiftelsen har slagit fast personerna i stiftelsens närmaste krets, med tanke på eventuella intressekonflikter samt jävighetens effekter på beredning och beslutsfattande. Medlemmarna i styrelsen och organen samt tjänstemännen anmäler bindningar och intressekonflikter som påverkar beslut om bidrag och stipendier, och deltar inte vid en intressekonflikt i beslutsfattandet om ansökningen eller i den föregående processen.

Stiftelsen förutsätter rapportering om framsteg och resultat för projekt som beviljats bidrag eller stipendium.

Bidrags- eller stipendiemottagaren ska avge en rapport över användningen av medlen och resultaten av projektet en gång om året vid långfristigare bidrag och när projektet är klart vid kortfristigare bidrag.

När en bidrags- eller stipendieansökan sänds till Jane och Aatos Erkkos stiftelse lämnar den sökande sina uppgifter till stiftelsen och dessa bildar ett register med personuppgifter hos stiftelsen. Information om stiftelsens register över bidrags- och stipendieansökningar och -mottagare finns i dataskyddsbeskrivningen på stiftelsens webbplats.

Stiftelsens kommunikation

Stiftelsen informerar öppet om sin verksamhet, så att det är möjligt att följa den så nära som möjligt. På stiftelsens webbplats finns all den väsentliga information som är tillgänglig offentligt, såsom stiftelsens mål i enlighet med stiftelseurkunden, stiftelsens regler, styrelsemedlemmar och medlemmar i finansutskottet och arbetsutskottet samt stiftelsens verksamhetsberättelse och information om resultat och balansräkning. På stiftelsens webbplats finns även information om bidragsbeslut. Utöver detta skickar stiftelsen regelbundet ut ett pressmeddelande om sina bidrag.

Stiftelsen gav ett utlåtande till justitieministeriet om arbetsgruppens betänkande för den nya stiftelselagen.

RESULTATRÄKNING OCH PLACERINGSVERKSAMHET

Allmänt

Stiftelsens tillgångar utgjordes vid årsskiftet av stiftelsens direktägda värdepappersportfölj och aktier Sanoma Abp, utöver vilket stiftelsen äger Oy Asipex Ab, som har dotterbolaget Asipex AG och bildar Asipex-koncernen.

Marknadsvärdet på de diversifierade placeringstillgångar som ägs direkt av stiftelsen uppgick till 127 miljoner euro inklusive kontanta tillgångar, marknadsvärdet på Sanoma Abp-aktierna i stiftelsens ägo (37 483 619 st., 23,02 % av aktierna och rösterna) uppgick till 239 miljoner euro och marknadsvärdet på Asipex-koncernens placeringsportfölj till 402 miljoner euro, inklusive kontanta tillgångar. Det totala marknadsvärdet uppgick till 768 miljoner euro. 94 % av tillgångarna utgjordes av aktieplaceringar.

Resultaträkning

Överskottet för den egentliga verksamheten uppgick till 19,7 miljoner euro (2012: 9,2 miljoner euro). Under verksamhetsåret fattades beslut om bidrag för 21,0 miljoner euro, varav 19,3 miljoner euro bokfördes som utgifter under verksamhetsåret (8,9 miljoner euro). Under perioden uppgick verksamhetsutgifterna till 0,3 miljoner euro (0,3 miljoner euro).

Den bokföringsmässiga avkastningen på stiftelsens direktägda placeringar uppgick under verksamhetsåret till 11,4 miljoner euro (avkastning 6,6 miljoner euro). Merparten av intäkterna utgjordes av dividendavkastning 7,5 miljoner euro (0,2 miljoner euro), försäljningsvinster för placeringar 3,4 miljoner euro (0,5 miljoner euro), återföringar av nedskrivningar för fonder tillbaka till anskaffningspriset 3,2 miljoner euro (4,1 miljoner euro), vinstandelar för fonder 2,6 miljoner euro (2,5 miljoner euro) och nedskrivning av aktier i Sanoma Abp 5,4 miljoner euro (0,0 miljoner euro).

År 2013 uppgick räkenskapsperiodens underskott till 8,3 miljoner euro (överskott 556,5 miljoner euro, utan den mottagna donationen -2,5 miljoner euro). De bidrag som beviljades under år 2012 och år 2013 översteg placeringarnas bokföringsmässiga nettoavkastning. Marknadsavkastningen för placeringarna (inklusive Sanoma-aktierna och Asipex-koncernen) överskred dock summan av beviljade bidrag under bägge åren.

Placeringsverksamhet

Avkastningen på stiftelsens direktägda placeringar uppgick år 2013, med beaktande av icke-realiserade marknadsvärdeförändringar, till 18 % eller 18,9 miljoner euro (2012 +12 % eller 11,3 miljoner euro). Aktieplaceringarna gav en avkastning på 22 % (+15 %), för de kortsiktiga ränteplaceringarnas del var avkastningen 0,4 % (+5,0 %). Det absoluta resultatet för placeringsverksamheten var utmärkt och avkastningen på aktieplaceringarna översteg jämförelseindex.

I granskningen av avkastningen beaktas inte aktierna i Sanoma Abp och Asipex-koncernen. Inklusive dessa uppgick den totala avkastningen år 2013, med beaktande av icke-realiserade marknadsvärdeförändringar, till +10 % (+3 %) eller 76 miljoner euro (23 miljoner euro).

Vid årsskiftet uppgick marknadsvärdet på stiftelsens tillgångar (inklusive Asipex-koncernen) till 768 miljoner euro (737 miljoner euro). Aktieplaceringarnas andel av tillgångarna uppgick till 94 % (89 %), ränteplaceringarna till 6 % (11 %).

Aktier i Sanoma Abp

Stiftelsen äger 37 483 619 st. aktier i Sanoma Abp, vilket representerar 23,02 procent av aktierna och rösterna i Sanoma Abp. Jane Erkkö har av sagt sig rätten till de dividender för Sanoma-aktierna som hon erhöll som testamentbidrag i maj 2013.

Sanoma Abp:s dividendavkastning till stiftelsen uppgick år 2013 till 7,1 miljoner euro. Med beaktande av icke-realiserade värdeändringar var avkastningen -17 miljoner euro eller -6 %.

Koncernen Oy Asipex Ab

Stiftelsen äger hela aktiestocken i Oy Asipex Ab. Bolagets hemort är Helsingfors och bolaget har ett helägt dotterbolag i Schweiz, Asipex AG. Aktiestocken i Oy Asipex Ab som bedriver placeringsverksamhet övergick i Jane och Aatos Erkkös stiftelses ägo i och med minister Aatos Erkkös testamente år 2012.

Den totala avkastningen för Asipex-koncernens placeringar år 2013, med beaktande av icke-realiserade marknadsvärdeförändringar, uppgick till +20 % (+14 %) eller 74 miljoner euro (43 miljoner euro). För aktieplaceringarnas del uppgick avkastningen på motsvarande vis till +26 % (+18 %). Avkastningen på aktiemarknaderna för verksamhetsåret 2013 översteg klart jämförelseindex och var utmärkt.

I egenskap av ett bolag som bedriver placeringsverksamhet redovisar Asipex-koncernen avkastningen för placeringsverksamheten i omsättningen, som uppgick till 121,8 miljoner euro (62,1). Rörelsevinsten uppgick till 25,6 miljoner euro (rörelsevinst 14,0). Finansieringsintäkterna uppgick till 0,2 miljoner euro (87,0) och räkenskapsperiodens vinst efter skatt till 25,4 miljoner euro (79,6).

I slutet av räkenskapsperioden uppgick Asipex-koncernens balansräkning till 312,7 miljoner euro (360,1). Det egna kapitalet uppgick till 312,0 miljoner euro (340,4) och självförsörjningsgraden till 99,8 % (94,5 %). Bokföringsvärdet för aktier och fonder i omsättningstillgångar uppgick i slutet av året till 296,2 miljoner euro (274,3) och marknadsvärdet till 386,3 miljoner euro (314,5).

Asipex-koncernens genomsnittliga personal under räkenskapsperioden var tre personer.

Riskhantering

Målsättningen med stiftelsens placeringsverksamhet är att bevara och utöka tillgångarnas reala värde på lång sikt. En målsättning för stiftelsens placeringsverksamhet är även att säkra ett stabilt kassaflöde och tillräcklig likviditet i den egentliga verksamheten. Eftersom placeringshorisonten är lång placeringsstrategin aktieinriktad (aktievikten uppgick i slutet av året till 94 %) och allmänt taget skyddas inte placeringsportföljen. Kursförändringar på kort sikt saknar betydelse, eftersom stiftelsen strävar efter real avkastning och kassaflöde på lång sikt.

Enligt placeringsstrategin har placeringarna spritts geografiskt, branschvis, företagsmässigt och valutamässigt. Placeringarna består av likvida värdepapper och fonder som snabbt kan realiseras, dvs. stiftelsens finansierings- och likviditetsrisk är ytterst liten.

Det finländska och internationella ekonomiska läget avspeglar sig i stiftelsens placeringar. Riskerna i placeringsverksamheten är främst beroende av den allmänna marknadsrisken, dvs. den internationella aktiemarknadens och utdelningarnas långsiktiga utveckling.

Förvaltningen av penningtillgångarna och placeringsverksamheten har skötts i enlighet med den av styrelsen godkända placeringspolicyn, och ärendena i anslutning till placeringsverksamheten har behandlats av stiftelsens finansutskott.

Asipex-koncernens placeringsverksamhet och riskhantering stämmer överens med den av bolagets styrelse godkända placeringspolitiken, som är i linje med den ovan beskrivna placeringspolitiken för Jane och Aatos Erkkos stiftelse.

FÖRVALTNING

Styrelse

Styrelseordförande är Nils Ittonen. Hans mandatperiod sträcker sig till nästa årsmöte. Som styrelsens vice ordförande fortsätter Jane Erkkko, vars mandatperiod enligt stiftelsens regler fortgår under hennes livstid, eller tills hon önskar lämna uppdraget.

Till medlemmar i styrelsen omvaldes styrelsemedlemmarna Jaakko Rauramo, Sakari Alhopuro och Heli Rahka. Dessutom valdes Reetta Meriläinen och Juhani Mäkinen in i styrelsen. Styrelsemedlemmarnas mandatperiod sträcker sig till nästa årsmöte. Styrelsen sammanträdde fyra gånger under verksamhetsåret.

Finansutskottet

Vid årsmötet den 21 mars 2013 utsåg stiftelsens styrelse Nils Ittonen till ordförande och Marja Leskinen och Karl Tujulin till medlemmar i finansutskottet.

Finansutskottet följer finansmarknadernas utveckling och den allmänna ekonomiska utvecklingen och verkar inom ramen för placeringsstrategin som stadfästas av styrelsen. Finansutskottet sammanträdde fyra gånger under verksamhetsåret.

Arbetsutskottet

Vid årsmötet den 21 mars 2013 utsåg stiftelsens styrelse Nils Ittonen till ordförande och Jane Erkkko och Marja Leskinen till medlemmar i arbetsutskottet.

Arbetsutskottet bereder ärenden för beslut i styrelsen. Arbetsutskottet sammanträdde fyra gånger under verksamhetsåret.

Tjänstemän

Marja Leskinen är stiftelsens ombudsman och tjänsteman på deltid är Dita Eklund.

REVISION

Vid sitt årsmöte den 21 mars 2013 utsåg stiftelsens styrelse ekonomie magister, CGR Johanna Perälä och ekonomie magister, CGR Samuli Perälä för att granska stiftelsens räkenskaper samt till revisorssuppleanter ekonomie magister, CGR Sari Airola och ekonomie magister, CGR Henrik Sormunen.

VERKSAMHET UNDER DET INNEVARANDE ÅRET

Antalet bidrag som årligen beviljas kan fortsättningsvis utökas kontrollerat. Bidragsmottagare väljs i enlighet med målen i stiftelseurkunden och man riktar fortsättningsvis in bidragsbesluten på större biståndsobjekt. Stiftelsen fortsätter på sin fastställda linje och söker i första hand objekt som stöder högklassig internationell vetenskaplig forskning.

Under verksamhetsåret utreds, bereds och fattas beslut om bidrag till projekt som är förenliga med stiftelsens syfte. Dessutom följer man upp och övervakar förverkligandet av beviljade bidrag.

Stiftelsens kort- och långsiktiga historiska avkastning på placeringstillgångarna samt avkastningsförväntning och ekonomisk situation beaktas när bidragsbesluten fattas.

HÄNDELSER AV BETYDELSE EFTER BOKSLUTET

Fru Jane Erkkö, en av stiftelsens grundare, avled i sitt hem efter en lång tids sjukdom söndagen den 16 mars 2014. Som stiftelsens grundare och vice styrelseordförande främjade Jane Erkkö aktivt stiftelsens syfte i enlighet med stiftelseurkunden, att stödja högklassig internationell forskning samt konst och kultur. Med sin personliga insats lyfte Jane Erkkö fram grundarnas värderingar och mål. Stiftelsen minns Jane Erkkös arbete med tacksamhet och vårdar minnet av henne.